

**VERGETEN GENTSE SCHRIJVERS.
WILLEM VERSPEYEN GRAAF (GENT 1837 - GENT 1912)**

Advocaat, journalist, auteur

Willem Maria Verspeyen is geboren in het Schippershuis op de Graslei, een woning die door de familie Verspeyen eeuwen lang is bewoond geweest. Zijn vader Remi Jacques (Gent 1800 - 1841) was kantfabrikant.

Willem deed humaniora aan het Sint-Barbaracollege te Gent. Daarna studeerde hij rechten aan de RUG... maar na een ophefmakend incident met professor Brasseur die natuurrecht doceerde en de goddelijkheid van Christus had ontkend, verliet hij de RUG en zette zijn studies verder te Leuven. Gepromoveerd tot doctor in de rechten, filosofie en letteren keerde hij in 1859

naar Gent terug en in 1860 werd hij redacteur van het conservatief katholiek dagblad *Le Bien Public*, dat, geïnspireerd door een onbegrensde religieuze ijver de weergave en apologie was van de katholieke leer op elk terrein. Al heel vlug werd hij hoofdredacteur (1863 - 1912) van het blad dat altijd, met toewijding, gehoor verleende aan het woord der pausen. In 1864 vestigde hij zich in Burgstraat 18. In 1883 speelde hij een belangrijke rol bij de voorbereiding van de nationale verkiezingen. Als politiek journalist heeft men Verspeyen altijd willen vergelijken met de Frans auteur-journalist Louis Veillot (1813 - 1883), redacteur van het Franse blad *L'Univers*. Hij werd trouwens "Le Veillot belge" genoemd. Als hoofdredacteur van *Le Bien Public* was hij opgenomen bij de leiders van de katholieke partij (grootgrondbezitters en fabriekseigenaars) en kwam hij in de hoogste sociale middens. Hij moest zich nooit om materiële zorgen van de krant bekommeren. Hij had de politiek sterkte van de Kerk achter zich staan. Hij hoefde nooit aan zijn werk en zijn overtuiging te twijfelen. Hij kon vastberaden zijn mening verkondigen. Hij was de woordvoerder van een geloofsleer; *Le Bien Public* was de krant van een "idee". Hij heeft nooit een politiek mandaat willem bemachtigen, hij heeft zelfs een senatorenzetel geweigerd, "journalistes, nous sommes les terrassiers du Catholicisme". Als hoofdredacteur heeft Verspeyen wel zijn stempel gedrukt op de Belgische katholieke opinie in de tweede helft van de 19e eeuw. Hij was een van de meest hoogstaande figuren uit de geschiedenis van de Belgische pers en reeds tijdens zijn leven werd over en tegen hem geschreven en was hij het voorwerp van huldebetogingen.

Willem Verspeyen heeft, van 1863 tot 1890, ook achttien grote redevoeringen uitgesproken, waarin hij met de voorliefde de toekomstige katholieke leiders aanspraak. Zijn stijl was vastberaden, origineel en gekruid met humor. Hij was niet ongevoelig voor literaire schoonheid, maar hij wist tevens dat "het moeilijkste werk is, voor het volk te schrijven, alle dagen te moeten worstelen tegen de ontwetendheid". Hij was de stichter van de "Vereniging van de Katholieke Journalisten van België" en was er de eerste voorzitter van. In 1901 werd hij, omwille van zijn diensten aan het katholicisme, door paus Leo XIII tot Romeins graaf benoemd.

Behalve zijn gepubliceerde redevoeringen werd er van Willem Verspeyen nog heel wat uitgegeven: *Les libres-penseurs peints par eux-mêmes* (1863), *Le devoir des catholiques dans la question des écoles* (1879), *Les devoirs de la vie publique* (1883), *Histoire des 25 premières années du Dernier St. Pierre* (1887), *Le centenaire de 1789* (1889), *Le parti catholique belge, son avenir et ses moyens d'action* (1893), *Par la parole et par la plume* (1903), *Le baron de Béthune* (1906).

Willem Verspeyen was doctor honoris causa van de Universiteit Leuven. In

1893 drukte hij de wens uit aan de universiteit van Leuven een leerstoel voor katholieke journalistiek zou opgericht worden.

Literatuur

R. Bertaut, Notice bio-bibliographique, le Comte Guillaume Verspeyen, Revue Bibliographique Belge, 1905, XVII-XXI

A. Van Der Linden, Biographie Nationale, 1936-1938, XXVI, 691-693

L Bertelson, Dictionnaire des journalistes-écrivains de Belgique, 1960.

E. Voordeckers, Bijdrage tot de geschiedenis van de Gentse pers. repertorium (1667-1914), I.C.H.G., 1964.

E. Voordeckers, Nationaal Biografisch Woordenboek, deel I, 953-956.

Daniël Van Ryssel